

2018/052

ONTVANGEN 26 JULI 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Rijksuniversiteit Groningen
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 72
9700 AB GRONINGEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 24 JULI 2018

Betreft Besluit macrodoelmatigheidsaanvraag Biology of Food and Nutrition

Onze referentie
1392256

Uw brief van
23 april 2018

Uw referentie
18/04842

Bijlagen
2

Geacht College,

Met uw brief van 23 april 2018, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 25 april 2018, heeft u mij het voornemen voorgelegd om de wo masteropleiding Biology of Food and Nutrition als bekostigde opleiding te verzorgen in Groningen. De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Natuur en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 26 juni, kenmerk 2018/052, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO en het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo masteropleiding Biology of Food and Nutrition als bekostigde opleiding te verzorgen in Groningen. Ik constateer bovendien, conform de brief van de CDHO van 10 juli 2018, kenmerk 2018/052, dat de toepassing van artikel 14 van de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), in dit geval niet leidt tot een gunstiger uitkomst.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, van de WHW. Voorts zijn de Beleidsregel en de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan criteria b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

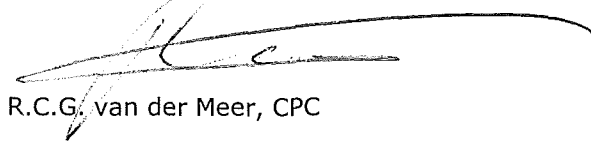
Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VSNU.

Onze referentie
1392256

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de plaatsvervangend directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R.C.G. van der Meer', with a long horizontal stroke extending to the right.

R.C.G. van der Meer, CPC

Ministerie van OCW
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

postadres
Postbus 85498
2508 CD Den
Haag
bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding RUG voltijd wo master Biology of Food and Nutrition Groningen	2018/052	26/06/2018

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 25/04/2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Rijksuniversiteit Groningen om de wo master Biology of Food and Nutrition als bekostigde opleiding te verzorgen te Groningen (brief van 23 april 2018 met kenmerk 18/04842). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Omwille van de zorgvuldige besluitvorming is de beslistermijn eenmaal verlengd tot 16 juli 2018.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Rijksuniversiteit Groningen om de opleiding WO Master Biology of Food and Nutrition als bekostigde opleiding te Groningen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Biology of Food and Nutrition in Groningen aanbieden. Het gaat om een Engelstalige wo master in het Croho onderdeel Natuur. De opleiding omvat 120 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden.

De opleiding bestaat inhoudelijk uit microbiologie, neurobiologie van voeding, biotechnologie, metabolisme, science & business, science & policy, marketing en consumentenwelbevinden, onderzoeksprojecten en een stage. De opleiding is toegankelijk voor afgestudeerden van bacheloropleidingen Biologie, Biomedische wetenschappen, Gedrags- en neurowetenschappen, Moleculaire levenswetenschappen en Medisch farmaceutische wetenschappen. In de bacheloropleiding moet in elk geval kennis zijn opgedaan m.b.t. humane en dierlijke fysiologie, (bio)organische chemie, microbiologie, medische biologie moleculaire biologie, onderzoeksvaardigheden, wiskunde en biostatistiek.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan het werk als onderzoeker of (beleids)adviseur in de farmaceutische of voedingsindustrie en bij al dan niet aan de universiteit gelieerde onderzoeksinstituten.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Ter onderbouwing van die stelling heeft aanvrager de voorgenomen opleiding vergeleken met 16 wo masteropleidingen. Het betreft wo masters en researchmasters Biomedical Sciences (Radboud, U Maastricht, UvA, VU, U Leiden en UU), Health Sciences (VU, U Twente, EUR, U Maastricht), Health Food Innovation Management (U Maastricht) en de vier Wageningse opleidingen Nutrition and Health, Food Technology, Food Safety en Food Quality Management. Tenslotte heeft aanvrager een lijst aangeleverd van 57 verwante masteropleidingen die binnen Europa worden aangeboden. Aanvrager heeft gekeken in welk Croho onderdeel de verwante Nederlandse wo masteropleidingen zijn ingedeeld, welke studieduur en voertaal worden gehanteerd en of toelatingseisen aan de opleidingen verbonden zijn. Op basis daarvan concludeert aanvrager dat de master Biology of Food and Nutrition nieuw is.

De commissie heeft geconstateerd dat genoemde wo masteropleidingen inderdaad de meest verwante bestaande opleidingen zijn en dat er geen verwante hbo masteropleidingen in het Croho geregistreerd zijn. De commissie heeft vervolgens de curricula van de genoemde wo masteropleidingen vergeleken met dat van de voorgenomen master.

De voorgenomen master vertoont raakvlakken met de master Biomedical Sciences, maar laatstgenoemde is breder. De masteropleiding Biomedical Sciences is gericht op meerdere factoren die de menselijke gezondheid beïnvloeden en niet uitsluitend op voedsel en de effecten van voeding op individuen en de maatschappij als geheel. Dat geldt ook voor de master Health Sciences.

De master Biology of Food and Nutrition is zeer sterk verwant aan de bestaande Maastrichtse master Health Food Innovation Management. Op de website van Maastricht University wordt de opleiding als volgt beschreven: *'The programme focusses on the process of innovation in the food and beverage industry by integrating four key disciplines; in depth understanding of Nutrition and Health, Consumer Sciences, Business and Entrepreneurship and Food Law in the perspective of health food innovation will be taught. You will learn how you can use your background in health and nutrition to develop new, commercially viable, healthy food products. Once you complete your Master, you will have all the training you need to pursue a career in the food industry. Careers in consumers education, non-governmental organisations and in academic food, nutrition and health research will also be open to you.'* De toelatingseisen, studieduur en voertaal van beide opleidingen zijn identiek.

Tenslotte vertoont de voorgenomen opleiding raakvlakken met de vier Wageningse masteropleidingen Nutrition and Health, Food Technology, Food Safety en Food Quality Management. De overeenkomsten met de master Nutrition and Health zijn sterk en die met de andere masters zijn beperkter, omdat deze echt gericht zijn op verschillende aspecten van de voedselproductie en wat minder op de relatie tussen voeding en gezondheid.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding al bestaat. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding Biology of Food and Nutrition aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de wetenschappelijke behoefte aan de opleiding Biology of Food and Nutrition verwijst aanvrager naar de Nationale Wetenschapsagenda (NWA). In de NWA zijn 6 concrete vragen geformuleerd die raken aan het onderzoeksterrein van de voorgenomen master. De meest verwante vragen zijn 'hoe kunnen we de darmflora actief beïnvloeden' en 'hoe werken cellen en wat kunnen ze ons leren over levensprocessen'. De voorgenomen master kan een bijdrage leveren aan de beantwoording van deze vragen. Daarmee sluit de wo masteropleiding Biology of Food and Nutrition aan op een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar ROA's database AIS met prognoses tot 2020, gegevens van het CBS over de werkzame beroepsbevolking en data van Eurostat die betrekking hebben op het gemiddelde maandloon van werknemers in de sectoren zijn in de ICT, de wetenschap, het onderwijs, de gezondheidszorg en in het sociaal werk. Aanvrager betoogt ook dat de master aansluit op de Roadmap Voeding en gezondheid binnen de Topsector Agri and Food en, meer zijdelings, aan de doelstellingen van de Topsector Life Sciences and Health. Tenslotte heeft aanvrager een aantal adhesiebetuigingen van werkgevers in de regio aangeleverd. Aangezien deze adhesiebetuigingen geen concrete toezeggingen bevatten noch een beeld geven van de omvang van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding, zijn deze niet bij de beoordeling betrokken. De commissie heeft naast de bronnen die aanvrager heeft aangeleverd de meest actuele gegevens in ROA's database AIS geraadpleegd, met prognoses tot 2022.

Aanvrager heeft de open access variant van ROA's database AIS met prognosegegevens tot 2020 gebruikt en daarbij gekeken naar de opleidingstypes 'wo gezondheidszorg' en 'wo landbouw en natuur'. De commissie heeft de meest actuele gegevens met prognoses tot 2022 gebruikt. De commissie heeft verder meer specifiek gekeken naar de subcategorie wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu. Enkele opleidingen die sterk verwant zijn aan de voorgenomen master Biology of Food and Nutrition vallen binnen dit opleidingstype. De prognoses voor deze categorie typeert ROA als 'redelijk'. ROA verwacht 2.300 meer werkzoekenden dan baanopeningen.

Opleidingstype wo biologie, wiskunde, landbouw en milieu

Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr. Gem. jaarlijks %	Typering
verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		3300	6	0.9 gemiddeld
verwachte vervangingsvraag tot 2022		8600	15	2.4 gemiddeld
verwachte baanopeningen tot 2022		11900	21	3.3 gemiddeld
verwachte instroom schoolverlaters tot 2022		14200	25	3.8 gemiddeld
ITKP knelpunten personeelsvoorziening 2022	1.04			enige
ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.04			redelijk

Bron: ROA, AIS

Aanvrager heeft in de CBS database statline gekeken naar de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van opleidingen in de Croho onderdelen 'Natuur' en 'Gezondheidszorg'. In het Croho onderdeel 'Natuur' vallen opleidingen zoals Biologie, Wiskunde, Natuurkunde, Sterrenkunde, Informatica, Nanowetenschappen en Biomedical Sciences. In het Croho onderdeel 'Gezondheidszorg' vallen opleidingen zoals Geneeskunde, Tandheelkunde, Biomedical Sciences, Health Sciences en Molecular Life Sciences. In beide categorieën zijn opleidingen opgenomen die verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. 79% respectievelijk 82% van de afgestudeerden van deze opleidingen vindt binnen twee jaar een baan (tegen 78% gemiddeld). Hieruit blijkt dat afgestudeerden van verwante opleidingen het relatief goed doen op de arbeidsmarkt en dat de werkloosheid onder deze groep op dit moment laag is.

Uit de database van Eurostat heeft aanvrager informatie gehaald over het gemiddelde maandloon in 2014 van mensen met een masterdiploma of hoger en mensen met een willekeurig diploma die werkzaam zijn in de ICT, de wetenschap, het onderwijs, de gezondheidszorg en in het sociaal werk. Het betreft een vergelijking tussen 40 landen. Hieruit blijkt dat mensen met een masterdiploma gemiddeld beduidend meer verdienen dan mensen zonder een masterdiploma die in deze sectoren werken. Deze gegevens leveren geen indicatie op van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Biology of Food and Nutrition.

Aanvrager betoogt ook dat de master aansluit op de Roadmap Voeding en gezondheid binnen de Topsector Agri and Food en, meer zijdelings, aan de doelstellingen van de Topsector Life Sciences and Health. De commissie constateert dat de opleiding Biology of Food and Nutrition inderdaad aansluit op de doelstellingen van de Topsector Agri en Food en raakt aan de agenda van de Topsector Life Sciences and Health.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat aanvrager het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte niet heeft aangetoond. ROA verwacht een overschot aan werkzoekenden in de periode tot 2022, de CBS gegevens zijn onvoldoende specifiek en geven geen prognose en de data uit Eurostat geven geen beeld van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Biology of Food and Nutrition.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een wetenschappelijke behoefte. Aanvrager heeft niet aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van deze masteropleiding. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een drietal zwaartepunten vastgelegd, te weten Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society. De voorgenomen wo master Biology of Food and Nutrition sluit aan op het zwaartepunt Healthy Ageing. Aangezien de opleiding aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 25 april 2018 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de RUG

om de wo masteropleiding Biology of Food and Nutrition in Groningen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren.

Opleiding	'12-'13	'13-'14	'14-'15	'15-'16	'16-'17
M Health Sciences (research) (60120)	25	35	31	46	40
M Health Sciences (66851)	231	191	206	201	212
M Health Food Innovation Management (60512)	37	42	37	37	54
M Nutrition and Health (66868)	145	128	214	201	200
M Food Quality Management (60109)	35	32	32	41	41
M Food Safety (60112)	51	76	62	96	68
M Food Technology (66973)	179	186	191	239	247
Totaal	703	690	773	861	862

Eenheid: eerstejaarsstudenten

Bron: DUO, bewerking KBA Nijmegen

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroom in relevante bacheloropleidingen van de RUG zelf en van hogescholen in Noord-Nederland, alsmede de instroom in verwante wo masteropleidingen. Aanvrager verwacht dat jaarlijks 50 a 60 studenten zullen instromen, waarvan 30 a 40 studenten van bacheloropleidingen van de RUG zelf, een tiental hbo bachelors en een tiental buitenlandse studenten. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding Biology of Food and Nutrition wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is beschreven, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien geen ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur in Groningen. Aanbieder biedt reeds twee verwante opleidingen aan en heeft een lijst aangeleverd van de docenten die betrokken zijn en worden bij de opleiding. Uit de adhesiebetuigingen blijkt de verbinding met het werkveld. De inbedding in de kennisinfrastructuur is aangetoond.

Vestiging van de opleiding in Groningen heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo masteropleiding Biology of Food and Nutrition in Groningen te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.